พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

DECISION-MAKING BEHAVIOR OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS THAT AFFECTS THE EFFECTIVENESS OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION UNDER THE JURISDICTION OF THE KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, AREA 3

[1]กัณฑิมา สิทธิวงษ์, [2]สมศักดิ์ ภูมิกอง และ [3]วีระพงษ์ เทียมวงษ์

[1]Kanthima Sitthiwong, [2]Somsak Poomkong and [3]Weerapong Thiemwong

วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ประเทศไทย

College of Asian Scholars, Thailand

[1]thima_999@hotmail.com

Received : January 15, 2024; **Revised** : March 27, 2025; **Accepted** :April 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู 4) เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิผลของ

[1] นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาสาตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

[2] อาจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาสาตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

[3] อาจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาสาตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

สถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ($\overline{X}$ =4.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหมดแล้วร่วมตัดสินใจ ($\overline{X}$ =4.31) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง ($\overline{X}$ =4.16) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แต่คงตัดสินใจด้วยตนเอง ($\overline{X}$ =4.15) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจด้วยตนเองแต่ข้อมูลเพิ่มจากผู้ใต้บังคับบัญชา ($\overline{X}$ =4.00) และด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ($\overline{X}$ =3.96) ตามลำดับ 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก”($\overline{X}$ =3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\overline{X}$ =4.24) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาสถานศึกษา ($\overline{X}$ =4.05) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\overline{X}$ =3.98) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\overline{X}$ =3.88) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\overline{X}$ =3.54) ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.92 ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.08-0.45 มี โดยตัวแปลที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

คำสำคัญ : พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลของสถาน

Abstract

This research aimed to 1) study the level of decision-making behavior of school administrators according to the opinions of administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Khon Kaen Area 3, 2) study the level of effectiveness of educational institutions according to the opinions of administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Khon Kaen Area 3, 3) study the relationship between decision-making behavior of administrators and

effectiveness of educational institutions according to the opinions of administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Khon Kaen Area 3, 4) study the predictive power of decision-making behavior of school administrators and the predictive power of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area, Khon Kaen Area 3. The research results found that: 1) The decision-making behavior of administrators according to the opinions of administrators and teachers was at a "high" level overall ($\overline{X}$ = 4.12). When considering each aspect, it was at a "high" level. The average values from highest to lowest were as follows: the educational institution administrators who had decision-making behavior by consulting with all subordinates and then making decisions together ($\overline{X}$ = 4.31), the educational institution administrators who had decision-making behavior by consulting with subordinates individually and then making decisions by themselves ($\overline{X}$ = 4.16), the educational institution administrators who had decision-making behavior by consulting with subordinates but still making decisions by themselves ($\overline{X}$ = 4.15), the educational institution administrators who had decision-making behavior by themselves but received additional information from subordinates ($\overline{X}$ = 4.00), and the educational institution administrators who had decision-making behavior by themselves using existing information ($\overline{X}$ = 3.96), respectively. 2) The effectiveness of educational institutions according to the opinions of administrators and teachers Overall, it was at a "high" level ($\overline{X}$ = 3.94). When considering each aspect, it was at a "high" level. The average values from highest to lowest were as follows: the ability to develop students to have positive attitudes ($\overline{X}$ = 4.24), the ability to change and develop the educational institution ($\overline{X}$ = 4.05), the ability to develop students with high academic achievement ($\overline{X}$ = 3.98), the satisfaction of teachers' work ($\overline{X}$ = 3.88), and the ability to solve problems in the educational institution ($\overline{X}$ = 3.54), respectively. 3) The relationship between the decision-making behavior of administrators and the effectiveness of the educational institution according to the opinions of administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Khon Kaen Area 3 was between 0.41 and 0.92, which was a positive relationship with statistical significance at the .01 level when considering the correlation coefficient that affected the effectiveness of the educational institution. Under the Office of the Primary Education Area, Khon Kaen, Area 3, it was found that there was a statistically significant positive relationship at the 0.01 level, with a

correlation coefficient between 0.08-0.45. The variable with the correlation coefficient between the decision-making behavior of the school administrators that affected the effectiveness of the school under the Office of the Primary Education Area, Khon Kaen, Area 3 was as follows: school administrators who had decision-making behaviors by consulting with subordinates but still made decisions by themselves, school administrators who had decision-making behaviors by themselves but received additional information from subordinates, and school administrators who had decision-making behaviors by consulting with subordinates individually and then making decisions by themselves.

Keywords : Decision-making behavior of school administrators, Effectiveness of the institution

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยมีลักษณะเดกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อบริบทของแต่ละสถานที่รวมถึงความร่วมมือส่งเสริมให้สถานศึกษา ร่วมมือกันในด้านต่างๆ เช่น วิชาการ งบประมาณ และบุคลากร ซึ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การประเมินผลทางการศึกษา ทั้งในด้านประสิทธิภาพและคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าสิ่งที่ทำมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริงที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน การบริหารจัดการต้องมุ่งเน้นที่ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) การบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและหลากหลาย การพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยผู้บริหารแต่ละคนจะต้องสามารถปรับตัวตามสถานการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน การทำงานร่วมกันของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการตัดสินใจและการปฏิบัติจริง ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผล การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในองค์กรไม่เพียงแต่จะช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ แต่ยังทำให้ทุกคนรู้สึกว่ามีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ร่วมกัน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างต่อความคิดเห็นและแนวคิดใหม่ ๆ จะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษา

เดินหน้าไปในทิศทางที่ดีขึ้น และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

การตัดสินใจเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงาน โดยเฉพาะในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด การตัดสินใจที่ดีไม่เพียงแต่มีผลต่อการดำเนินงาน แต่ยังส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพขององค์กรด้วย ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่นในการเลือกวิธีการตัดสินใจ บางครั้งการตัดสินใจแบบรวมพลัง (collaborative decision-making) ที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วม จะช่วยให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายและสามารถเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดได้นอกจากนี้ การมีสติและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดจะช่วยลดความเสี่ยงในการตัดสินใจ และเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการประเมินผลจากการตัดสินใจในอดีตก็สามารถเป็นบทเรียนที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจในอนาคต เพื่อสร้างองค์กรที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดในทุกด้าน (ศิริพงษ์ เศาภายน, 2548) ซึ่งการตัดสินใจสั่งการเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการดำเนินงานและความสำเร็จขององค์กร ผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจหลากหลายตลอดทั้งวัน โดยแต่ละการตัดสินใจอาจมีผลกระทบต่อทั้งบุคลากรและนักเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง ที่ต้องรับผิดชอบในเรื่องสำคัญๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อการอยู่รอดหรือการพัฒนาของสถานศึกษา การตัดสินใจในช่วงเวลาที่สำคัญจึงต้องใช้ข้อมูลที่แม่นยำ การวิเคราะห์สถานการณ์อย่างรอบด้าน และความสามารถในการคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ การตัดสินใจที่ดีมักเกิดจากการมีส่วนร่วมของทีมงาน เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย และลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจที่อาจผิดพลาด การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยรวมแล้ว การตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้ (นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2557)

ประสิทธิผลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาเดินหน้าไปในทิศทางที่ถูกต้องและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การบริหารที่มีประสิทธิผลไม่เพียงแต่สะท้อนถึงความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ แต่ยังช่วยสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าองค์กรมีการดำเนินงานอย่างมีระบบและเป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนด การให้ความสำคัญกับประสิทธิผลในกระบวนการบริหารช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินและปรับปรุงแนวทางการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ผลลัพธ์เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจจะช่วยเพิ่มความแม่นยำและลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน องค์กรที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิผลมักจะมีการวางแผนที่ชัดเจนและการจัดการที่ดี รวมถึงการมีส่วน

ร่วมจากบุคลากรในทุกระดับ การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้จะช่วยให้การดำเนินงานมีความยั่งยืนและนำไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว (พิทยา บวรวัฒนา, 2558)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากการตัดสินใจที่ดีสามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะสำรวจปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร รวมถึงวิธีการที่ใช้ในการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน ผลการวิจัยนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน แต่ยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์การบริหารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากสถานศึกษา จำนวน 141 โรงเรียน จำนวน 1,615 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากสถานศึกษาจำนวน 141 โรงเรียน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสรุปผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับ "มาก"($\overline{X}$ =4.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหมดแล้วร่วมตัดสินใจ ($\overline{X}$ =4.31) ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง ($\overline{X}$ =4.16) ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แต่คงตัดสินใจด้วยตนเอง ($\overline{X}$ =4.15) ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจด้วยตนเองแต่ข้อมูลเพิ่มจากผู้ใต้บังคับบัญชา ($\overline{X}$ =4.00) และด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ($\overline{X}$ =3.96) ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ โดยรวมอยู่ในระดับ "มาก" ($\overline{X}$ =3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\overline{X}$ =4.24) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาสถานศึกษา ($\overline{X}$ =4.05) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\overline{X}$ =3.98) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\overline{X}$ =3.88) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\overline{X}$ =3.54) ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.92 เมื่อพิจารณาสหสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.08-0.45 มี โดยตัวแปลที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แต่คงตัดสินใจด้วยตนเอง ด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจด้วยตนเองแต่ข้อมูลเพิ่มจากผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง

4. อำนาจพยากรณ์พฤติกรรมการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ และด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองแต่ข้อมูลเพิ่มจากผู้ใต้บังคับบัญชา

อภิปรายผล

การอภิปรายผล ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหมดแล้วร่วมตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เนื่องจากการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานอย่างมาก การบริหารงานของผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา งานของสถานศึกษาจะประสิทธิภาพหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับการตัดสินใจ การตัดสินใจที่สอดคล้องกับสถานการณ์จะส่งเสริมความสำเร็จและสร้างความมั่นคง การตัดสินใจจึงเป็นงานท้าทายที่ต้องอาศัยความรู้ ความใจ ข้อมูลและ ประสบการณ์เพื่อให้เกิดความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ผลจากการตัดสินใจของผู้บริหารย่อม กระทบต่ออนาคตขององค์กร ผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับกิตติมา มณีโชติ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจโดยรวมเป็นแบบ 4 คือ ผู้บริหารหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นกลุ่มแล้วตัดสินใจเอง รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยสุดคือ ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว และตัดสินใจเอง สอดคล้องกับ วิไลวรรณ ศรีมันตะสิริภัทร และธีรังกูร วรบำรุงกุล (2560) ได้ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารและครูมีอิทธิพลต่อการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา โดยเฉพาะเมื่อความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นและมีความสำคัญอย่างมาก การตัดสินใจที่ดีจากผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสามารถกระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันที่มีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์ในทีม ซึ่งอาจส่งผลดีต่อผลการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้สถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารงาน มีการวางแผนปฏิบัติงาน มุ่งพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และมีความตั้งใจใน การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ประสิทธิผลของ สถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จุฑามาศ ดีแป้น (2563) ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ความพึงพอใจในการทำงาน ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพโดยทั่วไป การปฏิบัติงาน และอัตราการมาเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับ ทวิชชัย ต้นภูบาล (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

3. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก โดยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมตัดสินใจร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แต่คงตัดสินใจด้วยตนเองส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้

เนื่องจากผู้บริหารมีการปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา ปรึกษากับจำนวนคนที่มากขึ้นกว่าเดิม การตัดสินใจที่อาจสะท้อนหรือไม่สะท้อนความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาก็ได้เพราะยังคงตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับด้านผู้บริหารสถานศึกษาปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง โดยผู้บริหารมีการปรึกษาหารือกับกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลคือเลือกเฉพาะบุคคลที่ เห็นว่าดีถูกต้องถูกใจหรือคิดว่าเหมาะสม ไม่สอบถามเป็นกลุ่มหรือสอบถามทุกคน การตัดสินใจที่ อาจสะท้อนหรือไม่สะท้อนความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาก็ได้เพราะยังคงตัดสินใจด้วยตนเอง สอดคล้องกับ ศิริพร ทองดอนน้อย (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. อำนาจพยากรณ์พฤติกรรมการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ และด้านผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองแต่ข้อมูลเพิ่มจากผู้ใต้บังคับบัญชา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวม ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนในสถานศึกษามีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จะสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การพัฒนาและส่งเสริมทัศนคติทางบวกของนักเรียน รวมถึงการสนับสนุนครูในการทำงาน จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

กิตติมา มณีโชติ (2557).*พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2***.** ออนไลน์:มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

จุฑามาศ ดีแป้น(2563). *การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวิชชัย ต้นภูบาล. (2565). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3***.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.* นนทบุรี: ตีรณสาร.

พิทยา บวรพัฒนา. (2558). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 17.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ ศรีมันตะสิริภัทร และธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2560). *พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.* วารสารวิจัยรำาไพพรรณี, 11(3), 148-158.

ศิริพงษ์ เศาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา ทฤษฎีและ แนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

ศิริพร ทองดอนน้อย (2560**).** *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3* .บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการดำเนินงานขององค์คณะบุคคลและการมีส่วนร่วม***.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *รายงานโครงการวิจัย ประเมินผลการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

